

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 16 päivänä maaliskuuta 2004,

tukiohjelmasta, jonka Italia aikoo toteuttaa maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville osuuskunnille lampaiden bluetongue-taudista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi – 17 päivänä marraskuuta 2000 annetun Sardinian alueellisen lain nro 22 5 pykälä

(tiedoksiannettu numerolla K(2004) 471)

(Ainoastaan italiankielinen teksti on todistusvoimainen)

(2005/906/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

(1) Italian pysyvä edustusto Euroopan unionissa on ilmoittanut komissiolle 24. marraskuuta 2000 päivätyllä ja 28. marraskuuta 2000 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti kotieläintuottajille tarkoitetuista tukitoimenpiteistä lampaiden bluetongue-taudin torjumiseksi 17. marraskuuta 2000 annetun Sardinian alueellisen lain nro 22 ⁽¹⁾, jäljempänä 'Sardinian alueellinen laki nro 22/2000'. Lain 10 pykälän mukaan eräiden tukien myöntäminen edellyttää perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti saatavaa komission hyväksyntää.

(2) Italian pysyvä edustusto Euroopan unionissa on toimittanut komissiolle 15. joulukuuta 2000 päivätyllä ja 19. joulukuuta 2000 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä 13. joulukuuta 2000 päivätyssä kirjeessä pyydytetyt lisätiedot.

⁽¹⁾ Sardinian aluehallitus hyväksyi lain 25 päivänä lokakuuta 2000, ja se julkaistiin *Sardinian alueen virallisessa lehdessä* nro 36 (25.11.2000).

(3) Komissio ilmoitti Italialle 2. helmikuuta 2001 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa kyseisen tuen osalta EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa tästä toimenpiteestä.

(5) Komissio hyväksyi samassa päätöksessä lain nro 22/2000 2, 3 ja 4 pykälässä säädetyt toimenpiteet. Se katsoi näiden toimenpiteiden täyttävän edellytykset, joiden perusteella niitä voidaan pitää tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehittämistä edistävinä toimenpiteinä perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti.

(6) Italian viranomaiset eivät ole toimittaneet huomautuksia kyseisistä toimenpiteistä. Komissio ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

II YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TUESTA

(7) Tuet perustuvat Sardinian alueellisen lain nro 22/2000 5 pykälään, jossa säädetään tukitoimenpiteistä jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville osuuskunnille lampaiden bluetongue-taudin aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi.

⁽²⁾ EYVL C 327, 22.11.2001, s. 5.

- (8) Sardiassa puhkesi elokuussa 2000 lampaiden bluetongue-tauti, joka viranomaisten toteuttamista toimenpiteistä huolimatta sittemmin levisi koko saarelle. Lämmin ja kuiva sää nopeutti taudin leviämistä. Taudin torjumiseksi Italian terveydenhuoltoviranomaiset kielsivät 28. elokuuta 2000 Sardiasta peräisin olevien tai sieltä tulevien kotieläiminä pidettävien tai luonnonvaraisten märehittäjien sekä niiden siemennesteen, munasolujen ja alkioiden siirrot muualle Italiaan ja muihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin. Lisäksi kiellettiin kyseisten eläinten siirrot Cagliariin provinssista saaren muihin alueisiin, ja muiden alueiden eläinlääkintäviranomaiset veloitettiin suorittamaan kliinisiä tarkastuksia tiloilla, joille oli alle kaksi kuukautta aikaisemmin tuotu Sardiasta lampaita. Alueviranomaiset antoivat 5. syyskuuta 2000 bluetongue-taudin kiireellisiä torjuntatoimenpiteitä koskevan määräyksen nro 34 ⁽¹⁾, jossa kiellettiin lampaiden, vuohien, nautojen, puhvelien sekä tarhattujen riistaeläinten siirtäminen tiloilta koko Sardinian alueella. Määräyksessä veloitettiin myös toteuttamaan tautia välittävien hyönteisten torjuntatoimenpiteitä. Sardinian terveydenhuoltoviranomaiset hyväksyivät 16. lokakuuta 2000 Sardiassa toteutettavan bluetongue-taudin torjunta- ja hävittämissuunnitelman, ja alueneuvosto hyväksyi 25. lokakuuta 2000 lain nro 22/2000 kotieläintuottajille tarkoitetuista tukitoimenpiteistä lampaiden bluetongue-taudin torjumiseksi. Tämä laki toimitettiin myöhemmin komissiolle perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklan mukaista arviointia varten, ja sen 2, 3 ja 4 pykälässä säädetyt toimenpiteet katsottiin yhteismarkkinoille soveltuviksi ⁽²⁾. Komissio on päättänyt aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn kyseisen lain 5 pykälässä säädettyjen tukien osalta.
- (9) Lain nro 22/2000 5 pykälän mukaan alueviranomaiset voivat myöntää tukea sellaisille maatalous- tai kotieläintuotteiden korjuuta, jalostusta, pakkaamista ja markkinointia harjoittaville yrityksille ja osuuskunnille, joiden sääntömääräinen kotipaikka on Sardinia ja joiden toimitukset ovat vähentyneet yli 20 prosenttia (epäsuotuisat maatalousalueet) tai yli 30 prosenttia (muut alueet) sääntelyn tai sopimusten mukaisista velvoitteista johtuvista syistä viimeksi kuluneiden kolmen vuoden keskiarvoon nähden. Tuen tarkoituksena on korvata jalostettavan raaka-aineen puutteesta aiheutuneet tappiot, jos tappiot liittyvät jäseniltä tulevien toimitusten vähenemiseen.
- (10) Tukia varten on vuodeksi 2000 varattu 5 miljardia liiraa (noin 2 582 280 euroa).
- (11) Komissio epäilee, ettei tukiohjelma sovellu yhteismarkkinoille, ja on tämän vuoksi päättänyt aloittaa perustamis-
- sopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn. Epäilyt liittyvät erityisesti siihen, ettei suuntaviivojen 11.4 kohdassa ole mitään säännöksiä, jotka mahdollistaisivat korvausten maksamisen jalostusalan yrityksille eläinkulcutautien aiheuttamista vahingoista.
- Komissio katsoo, että vaikka Italian viranomaiset rajoittaisivat tuet koskemaan yksinomaan osuuskuntia, bluetongue-taudin ja toimitusten vähenemisen välillä ei ole voitu osoittaa olevan yhteyttä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että alue oli kärsinyt kuivuudesta (ks. tuki N 745/2000), mikä oli myös voinut vaikuttaa toimitettujen määrien pienenemiseen. Lisäksi osuuskunnat ovat voineet kärsiä raaka-ainetappioita myös muista syistä kuin bluetongue-taudin (tai kuivuuden) vuoksi.
- (12) Suuntaviivojen 11.3.8 kohdassa sallitaan korvausten maksaminen ainoastaan viljelijöille tai tuottajaorganisaatioille, joihin viljelijät kuuluvat, ja epäsuotuisien sääolojen aiheuttamista vahingoista. Näitä sääntöjä ei voida soveltaa vastaavin osin jalostusalan yrityksiin bluetongue-taudin aiheuttamien vahinkojen osalta. Komissio katsoo, että elintarvikealan yritykset voivat joutua hankintalähtedensä suhteen. Tästä voi aiheutua raaka-aineiden lisäkustannuksia ja kannattavuuden laskua, mutta se ei näytä oikeuttavan maataloustuotantoon sovellettavien sääntöjen automaattiseen soveltamiseen.
- (13) Koska Italian viranomaiset eivät ole toimittaneet muita oikeusperusteita lain nro 22/2000 5 pykälässä säädetytuen arviointia ja mahdollista hyväksymistä varten, näyttää siltä, että tuki on katsottava toimintatueksi, eli tueksi, jonka tarkoituksena on vapauttaa elintarvikeyritykset menoista, joista ne normaalisti joutuisivat vastaamaan itse osana tavanomaista toimintaansa. Tällaiset tuet on periaatteessa katsottava yhteismarkkinoille soveltumattomiksi.
- (14) Italian viranomaiset eivät ole toimittaneet komission yksiköille huomautuksia sen jälkeen, kun komissio päätti perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn aloittamisesta.
- (15) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

III OIKEUDELLINEN ARVIINTI

⁽¹⁾ Määräys julkaistiin *Sardinian alueen virallisessa lehdessä* nro 29, 19.9.2000, s. 1958.

⁽²⁾ Päätös SG(01) D/285817, 2.2.2001.

- (16) Naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1254/1999⁽¹⁾ 40 artiklan mukaan perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa sovelletaan mainitun asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuotantoon ja kauppaan, jollei asetuksessa toisin säädetä. Samaan tapaan lampaan- ja vuohenliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä joulukuuta 2001 annetun asetuksen (EY) N:o 2529/2001⁽²⁾ 23 artiklassa säädetään, että perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa sovelletaan mainitun asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden tuotantoon ja kauppaan, jollei asetuksessa toisin säädetä.
- (17) Lain nro 22/2000 5 pykälässä säädettyjen tukien tarkoituksena on korvata maatalouden yrityksille ja osuuskunnille bluetongue-epidemian vuoksi pienentyneiden toimistusten aiheuttamasta jalostettavan raaka-aineen puutteesta johtuvat tappiot. Kyseiset yritykset ja osuuskunnat saavat taloudellista hyötyä, jota ne eivät olisi muutoin saaneet osana tavanomaista toimintaansa, ja pystyvät näin parantamaan kilpailuasemaansa verrattuna muihin yhteisön viljelijöihin, jotka eivät saa samaa tukea.
- (18) Tällaiset tuet vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan. Tuensaajat harjoittavat taloudellista toimintaa alalla (naudan- ja lampaanliha-ala), jolla käydään jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Italiassa oli vuonna 2001 yhteensä 6 932 700 nautaeläintä, joista 273 900 oli Sardiiniassa. Lampaita oli samana vuonna yhteensä 8 311 400, joista 3 602 200 Sardiiniassa, ja vuohia oli yhteensä 1 024 800, joista 240 200 Sardiiniassa.
- (19) Tarkastelun kohteena olevaa toimenpidettä on näin ollen pidettävä perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaisena valtiontukena.
- (20) Valtiontukien myöntämiskielto ei ole ehdoton. Kyseisessä tapauksessa on kuitenkin selvää, ettei perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdassa määrättyjä poikkeuksia voida soveltaa, eivätkä Italian viranomaiset myöskään ole niihin vedonneet.
- (21) Myöskään 87 artiklan 3 kohdan a alakohtaa ei voida soveltaa, koska tukea ei ole tarkoitettu taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma.
- (22) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan b alakohdan osalta voidaan todeta, että kyseistä tukea ei ole tarkoitettu Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen tai Italian taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen.
- (23) Tuella ei pyritä 87 artiklan 3 kohdan d alakohdassa asetettuihin tavoitteisiin.
- (24) Ilmoitetun tukiohjelman luonteen perusteella ainoa poikkeus, jota voidaan soveltaa, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätty poikkeus. Näin ollen on varmistettava, voidaanko tätä poikkeusta soveltaa kyseisiin tukitoimenpiteisiin.
- (25) Ottaen huomioon, että Italian viranomaiset ilmoittivat päätöksestä perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tuen arvioinnissa sovelletaan maatalousalalla myönnettäviä valtiontukia koskeissa suuntaviivoissa⁽³⁾, jäljempänä 'suuntaviivat', määrättyjä sääntöjä. Suuntaviivojen 23.3 kohdan mukaan niitä sovelletaan uusiin valtiontukiin, jäsenvaltioiden toimittamat vireillä olevat ilmoitukset mukaan luettuina, 1 päivästä tammikuuta 2000 alkaen.
- (26) Suuntaviivojen 11.1.1 kohdan mukaan maatalouden alalla myönnettäviin valtiontukiin sisältyy joukko toimenpiteitä, joiden tavoitteena on suojata viljelijöitä maataloustuotannolle tai tuotantovälineille, rakennukset ja viljelmät mukaan luettuina, odottamattomien tapahtumien (kuten luonnonmullistusten, epäsuotuisten sääolojen taikka eläin- tai kasvitautien puhkeamisen) vuoksi aiheutuvien vahinkojen varalta.
- (27) Tämän perusteella on selvää, että eläinkulkutaudin aiheuttamien vahinkojen osalta voidaan korvata yksinomaan maataloustuotteiden tuotannon alalla aiheutuneita tappioita, eivätkä jalostus- tai markkinointialat näin ollen kuulu korvausten piiriin. Tällaisiin tappioihin myönnettävien suorien tukien on lisäksi täytettävä suuntaviivojen 11.4 kohdan edellytykset, jotka koskevat erityisesti eläin- ja kasvitautien torjuntaan tarkoitettuja tukia.
- (28) Italian viranomaiset eivät ole toimittaneet huomautuksia. Komissio ei näin ollen ole saanut lisätietoja, joiden perusteella se voisi poistaa epäilyt, joita kyseisten tukien osalta tuli esiin perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn aloittamisen yhteydessä.
- (29) Italian viranomaiset eivät myöskään ole osoittaneet selkeällä ja kiistattomalla tavalla, että lampaiden bluetongue-taudista johtuvan yritysten tai osuuskuntien jäsenten toimistusten vähenemisen ja samalla ajanjaksolla aiheutuneiden tulonmenetysten välillä olisi suora yhteys. Koska suoraa yhteyttä ei voida osoittaa, on mahdollista, että tulonmenetykset ovat johtuneet muista tekijöistä, kuten kuivuudesta, markkinakriisistä, asianomaisten yritysten varainhoidosta jne. Tällaisia menetyksiä korvaavat tuet on aina katsottava toimintatuiksi, jotka suuntaviivojen⁽⁴⁾ 3.5 kohdan mukaisesti eivät sovellu yhteismarkkinoille.

⁽¹⁾ EYVL L 160, 26.6.1999, s. 21. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1782/2003 (EUVL L 270, 21.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 341, 22.12.2001, s. 3.

⁽³⁾ EYVL C 28, 1.2.2000, s. 2.

⁽⁴⁾ Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-459/93, Siemens SA vastaan komissio, 8 päivänä kesäkuuta 1995 antama tuomio (Kok. 1995 II-1675).

IV PÄÄTELMÄT

- (30) Komissio päätelee edellä esitetyn perusteella, että tarkasteltavana olevat alueellisen lain 5 pykälässä säädetyt tuet ovat perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea, johon ei voida soveltaa mitään 87 artiklan 3 kohdassa määrätyistä poikkeuksista.
- (31) Ottaen huomioon, että perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitetun lain nro 22/2000 10 pykälässä säädetään, että alueviranomaiset voivat toteuttaa 3–5 pykälässä käyttöön otetut tuet vasta sen jälkeen, kun niille on saatu komission hyväksyntä, mainitun lain 5 pykälässä säädettyjä tukia ei tarvitse periä takaisin,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tuet, jotka Italia aikoo myöntää Sardinian alueellisen lain nro 22 5 pykälän nojalla ja joiden tarkoituksena on korvata maatalousyrityksille ja -osuuskunnille tappiot, joita niille on aiheutu-

nut jäsentensä pienentyneiden toimitusten aiheuttaman jalostettavan raaka-aineen puutteen vuoksi, eivät sovellu yhteismarkkinoille. Kyseisiä tukia ei voida panna täytäntöön.

2 artikla

Italian on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 16 päivänä maaliskuuta 2004.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen